

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Narodna koncentracija

Svetovno zgodovinski dogodki na naši meji, ko je postala naš najmočnejši sosed Velika Nemčija, so še danes predmet razmišljanj ter izčrpnih obravnavanj. Vse bolj prodirajo glasovi o potrebi narodne sloge in narodne koncentracije. Načelno važne misli prinaša o pomenu narodne koncentracije v svoji pravkar izšli novi dvojni številki ugledne kulturne in socialne revije »Misel in delo«. Povdarki, ki jih nahajamo v tej uvodni razpravi, se nam zdijo tako važni, da jih povzemamo v glavnih zaključkih:

Samoslovensko strnjenje v enotno voljo in istosmerno hotenje se mora nujno izpopolniti z duhovno koncentracijo vseh Jugoslovancev. Psihološko je sicer razumljivo, da takrat, kadar je sila najvišja, vsaka edinica išče rešitve v čim tesnejši zvezi s svojimi najbližjimi. Temu psihološkemu, iz stiske, posebno pa iz strahu izvirajočemu nagonu so se menda vdali tudi oni slovenski kulturni delavci, ki v svojih pozivih h koncentraciji niso upoštevali dejstva jugoslovanske države in potrebe po jugoslovanski skupnosti. Druga, v naših razmerah razumljiva, v bistvu pa neprimodna je solucija, kakršno si je zamislil del slovenske mladine, ki je posegel nazaj v l. 1848. in zanemarjajoč več kot polstoletni nacionalni in meddržavni razvoj zagrabil za strohnelo vejo historičnega postulata.

Ustavili smo se samo ob dveh stališčih, ki se zrcalita v izjavah slovenskih izobražencev, pa že to zadostuje, da se zavemo, **kako nedograjeno, kako neenotno je še gledanje na slovenski nacionalni problem.** Dolga leta so že predmet žolčnih, včasih zagrenjenih, pretiranih, nikdar pa realnih razprav o narodnih potih in ciljih. Zdi se, da bo treba veliko širokogrudnosti, uvidnosti, da iz težkega pritiska razmer lahko poiščemo pravo osnovo za skupno voljo. Vendar se pričakovanih težko izobraženstvo ne sme ustrašiti.

Na katerih poljih nacionalnega udejstvovanja naj se koncentracija izvede, je nadaljnje vprašanje, ki pa ni več toliko principiarno kakor taktično. Francoski intelektualci so pozivali k politični koncentraciji, zavedajoč se, da bi bil le na tem polju, ki razpolaga oni z dejanskimi sredstvi, mogoč uspeh. Tudi pri nas bi se morala v prvi vrsti naprtiti ta naloga politiki. Toda politično življenje je pri nas trenutno tako neuravnovešeno, da se pri politikah ne moremo nadejati odmeva. Izobraženstvo, ki ni direktno vpreženo v politiko, pa vendar mora razmotrivati.

Politični ljudje si tujko »koncentracija« prevajajo na svoj način. Marsikomu bo koncentracija v jugoslovanski pomeni la sporazum. Drugi si koncentracijo predstavljajo z drugo tujko, namreč s centralizacijo. Toda politična terminologija ne odloča, ker je važen le duh koncentracije, njena duhovna vsebina. Neprimerne nevarneje bi bilo, če bi politiki razumeli koncentracijo v tem smislu, da naj se na primer narod koncentrira pod narodnimi ideološkimi zastavami. Slovenci smo taka stremjenja že bridko občutili. Le če se osnove za koncentracijo pojmujejo v narodnem in državnem interesu, ne bi mogle biti kvarne.

Na kulturnem polju je koncentracija laže dosegljiva, čeravno se zdi ta trditve preveč optimistična, ko vendar vemo, da so kulturni delavci različnih kul-

Štiriurni razgovor med dr. Hodžo in Henleinom

Nenaden preokret v češkoslovaškem vprašanju — Optimistična presojanja v Pragi, Parizu in Londonu — Namig Henleinu: Situacija onemogoča pomoč od zunaj

PRAGA, 24. maja. Razgovor med predsednikom praške vlade dr. Milanom Hodžom in Konradom Henleinom, ki se je pričel sinoči ob 18. uri, je trajal med štiriimi oči polni 2 uri. Po tem uvodnem razgovoru dr. Hodže s Henleinom se je sestal k seji ožji ministrski politični odbor. Po seji, ki je trajala komaj par minut, sta se dr. Hodža in Henlein ponovno sestala k razgovoru, ki je trajal zopet dve uri. Rezultat teh razgovorov je praška vlada takoj sporočila po svojih poslanikih v Londonu in Parizu francoski ter angleški vladi. O rezultatih teh razgovorov ni izšlo nikakšno službeno poročilo. Zdi se, da potekajo pogajanja ugodno. Radi tega se opaža v praških političnih krogih optimistično razpoloženje in se čuje, da bo sporazum med praško vlado in stranko sudetskih Nemcev perfektuiran že koncem tega tedna. Razgovor se je nanašal na celotni kompleks perečih vprašanj in je bil tudi manjšinski statut praške vlade predmet izčrpnega obravnavanja. Henlein je dal, kakor se sliša v praških krogih, nekatera pomembna zadržila. K takšnemu zadržanju so ga pripravili namigi od zunaj in sicer spričo mednarodne situacije, ki onemogoča pomoč od zunaj.

LONDON, 24. maja. V tukajšnjih političnih krogih se opaža zadovoljstvo ra-

di pričetka pogajanj med praško vlado in Konradom Henleinom. Četudi je Chamberlain že včeraj sporočil spodnji zbornici predstojajoča pogajanja, ni nikdo računl s tem, da se bodo pogajanja tako hitro pričela. Okolnost, da je prvi razgovor med dr. Hodžo in Henleinom trajal polne štiri ure, daje sklepati, da razgovori ugodno potekajo. Londonski tisk izraža mnenje, da se je s tem pričelo definitivno razčiščevanje vseh srednjeevropskih problemov. Štiriurni razgovor daje slutiti, da sta se dr. Hodža in Henlein dotaknila tudi podrobnosti manjšinskega statuta. »Daily Mail« izraža prepričanje, da je sporazum med obema strankama lahko dosegljiv, ker se opaža na obeh straneh pripravljenost k sporazumu.

PARIZ, 24. maja. Kakor pravijo poročila iz Prage so zbudili snočni razgovori med dr. Hodžo in Henleinom v pariških političnih krogih optimistično presojanje položaja. Dejstvo štiriurnega razgovora smatrajo kot ugodno znamenje, četudi še ni znana vsebina razgovorov. Pariški tisk poroča, da je češkoslovaški poslanik Osusky sporočil francoskemu zunanjemu ministru Bonnetu rezultate snočnih razgovorov. V Parizu so, tako je splošen vtis, s preokretom v češkoslovaškem vprašanju zelo zadovoljni.

Nova ruska dalinevzhodna vojska

VARŠAVA, 24. maja. Po zanesljivih poročilih iz Moskve, oziroma iz Harbarovska se je v transbaikalskem področju formirala druga sovjetska dalinevzhodna armada, ki jo tvori 8 pehotnih divizij s pripadajočimi oddelki. Nova armada ni pod poveljstvom maršala Blücherja, ampak bo imenovan nov poveljnik. Nova

armada se nahaja ob zapadni meji Mandžukua in severno od Mongolije. Po izjavah iz okolice maršala Vorošilova je bila formirana nova armada s posebnimi nalogami. Domnevaajo, da je posebna naloga nove armade, da se v primeru izbruhla vojne združi z mongolsko vojsko v skupni fronti.

Varšavska brzojavka je topot rešila svetovni mir

LONDON, 24. maja. »Ewening Standard« zatrjuje, da je neka brzojavka, ki je šla iz Varšave v Berlin, rešila topot svetovni mir. Nemški poslanik von Moltke v Varšavi je brzojavil namreč v Berlin izjavo zunanjega ministra Becka, da ne more ostati Poljska nevtralna v primeru nemškega vdora v Češkoslovaško in v položaju, ki bi radi tega nastal. Poljski zunanji minister je izjavil nemškemu

poslaniku, da se bo Poljska takoj borila na strani zapadnih velesil, če pojdeto Francija in Anglija na pomoč Češkoslovaški. Maršal Rydz Smigly je odločen, da zasede v tem primeru prehodne točke k Podonavju. S tem želi poljski maršal postaviti nemškemu mejam novo črto na vzhodu. Poljski generalni štab je proti nevtralnosti.

turnih krogov v zadnjem času posebno energično poudarjali kulturno samobitnost Slovencev, Hrvatov in Srbov in celó stremeli za nekako kulturno avtoriteto. Iz teh tendenc so se rodili pokrajinski nacionalni klubi. Če pa pravično presodimo nagibe, ki so vodili k tem ustanovitvam, moramo priznati, da so izvirali iz potrebne in nujne reakcije na napačno, razvojne smeri neupoštevajoče in psihološko neutemeljeno izvajanje nacionalnokulturne državne politike. Že poprej je bilo pričakovati, da iz njih izide plodna korektura dosedanjega dela in harmoničnejše, prirodnejše razvijanje jugoslovanske kulturne tvornosti v smeri jugoslovanske kulturne zajednice, še bolj pa je to pričakovanje osnovano v

časih, ko nas dogodki izven nas samih pozivajo k nujnemu samospoznanju in dosledno k ciljem, ki so skladni s cilji naše državnosti in našega nacionalnega obstoja. Kjerkoli pa so taki klubi, precejeno pomembnost svojega lastnega kulturnega poslanstva, postali politično in kulturno razkrajajoči, jih bo sila življenja izbrisala z liste tvornih nacionalnih činiteljev.

Zato bo slovensko in jugoslovansko izobraženstvo stvorilo svojo dolžnost, če bo znalo preko dnevnih ovir in razdorov preteklosti uresničiti duhovno nacionalno koncentracijo. Na tej osnovi bo mogoče lepo zamisel spremeniti v dejanje.

Mariborske novice

Požarna nevarnost v Radvanju. Elektromotor se je vžgal davi ob 6. uri v kleti znane Račičeve gostilne v Radvanju. Iz kleti se je valil gost dim, ki je opozoril stanovalce na pretečo požarno nevarnost. Pozvani mariborski gasilci so vdrli v kletne prostore, opremljeni s plinskimi maskami in pogasili goreče olje, ki se je vnelo najbrže radi kratkega stika. Pravčasna lokalizacija je preprečila požarno nevarnost in eventualno škodo, ki bi bila lahko nastala.

S pretiranim črevesjem so prepeljali sinoči v tukajšnjo splošno bolnišnico 53-letnega posestnika Jurija Grajfonerja iz Pogleda pri Apačah. Ko se je mudil v Wisiakovem mlinu v Konjišču, je pomagal sneti jermenje s transmisije. Pri tem pa se je kol, s katerim je bilo to delo opravljeno, zataknil v jermenje, tako da je priletel Grajfonerju z vso silo v trebuh. Grajfonerja je vrglo ob zid, kjer je obležal nezavesten in s težjimi notranjimi poškodbami. Domači zdravnik ga je prepeljal s svojim avtom v tukajšnjo splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima pretirano tenko črevo in je načina poškodbe edinstven in redek primer v zdravniški negi.

Gospodarske beležke

V aprilu 1938 so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah za 10 milijonov. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so narasle vloge pri 29 slovenskih hranilnicah v aprilu 1938 za 10 milijonov 291.581 din na din 1.064.519.906. Od porasta odpade 4.763.229 na vloge na knjižice, ki znašajo 634.646.224 din, do čim so porasle vloge v tekočem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeru s 30. aprilom 1937 so narasle skupne vloge za 37 milijonov din. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekočem računu pri 10, skupne vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529, vendar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. rač. pri 5, skupno število vlagateljev pri 7 hranilnicah. Značilno za znaten porast novih vlog je dejstvo, da so narasle nove vloge pri zaščitenih hranilnicah od 205.3 milij. 31. dec. 1937 na 231.6 milij. dne 31. marca 1938, torej za 26 milijonov. Nove vloge predstavljajo torej vedno večji odstotek vlog, zlasti odkar so pričele nekatere hranilnice oproščati s pomočjo likviditnih kreditov Narodne banke stare vloge. Razmere pri hranilnicah se torej postopoma izboljšujejo. Zupanje v denarne zavode se torej stalno dviga.

Iz Gornje Radgone

Poplava je povzročila tudi pri nas precej škode. Na spodnjem Grisu se je razlila Mura preko brega. Živino so spravili v stanovanjska poslopja. Naraščajoča Mura je odnašala večjo množino stavbnega in drugega lesa, pa tudi svinje in tele. Na nekaterih mestih je poplavljen tudi banovinska cesta Gornja Radgona — Apače. Po nekaterih ulicah je bil promet mogoč edino s čolni. Precej so prizadeti posestniki Kremlj, Seller, Haberl, Kovačič, Pučko, Pintarič, Puhar, v Podgradu pa Gamzer, Kuzmič, Vrečič in Kocbek.

Sokolske vesti

Se iz kronike Sokolskega društva Selnica ob Dravi

Dodatek k poročilu o življenju ter delu te sokolske edinice, priobčenem v »Večerniku« dne 20. maja, in morda v natančnejšo informacijo njenega članstva, ki o početkih edinice ve le malo, ker radi svoje mladosti več vedeti ne more, razen tega pa tudi radi zanimivosti stvari same, še ti-le podatki:

Sokolsko društvo Selnica je pravzaprav dete Murskega Sokola v Ljutomeru. Bivši član tega društva, br. Sagaj, preprost kmetijski fant, a sokolsko dobro vzgojen pod starostovanjem Drja Chlaupka v Ljutomeru, se je bil priženil v Selnico, ko je bil tukaj kaplan njegov rodni brat, g. Marko Sagaj, sedaj dekan v Hočah. Brat Sagaj je prinesel od doma s seboj sokolsko zavest in veselje do sokolovanja. V Selnici je našel dva za sokolsko delo dovezetna mlada moža, v zadnjem poročilu omenjenega br. Zvonka Mesariča in pa učitelja Mirka Kovačiča, s čigar prihodom v Selnico v jeseni l. 1907. ter njegovim delom v »Čitalnici« se je pravzaprav začel tamonjši narodni živeli šele prav prebujati. Dočim je br. Sagaj, dal pobudo za ustanovitev odseka, gre br. Kovačiču zasluga, da so bila tla za to kolikor toliko pripravljena. Ob ustanovitvi odseka je bil radi tega tudi izvoljen za njegovega starostoa, br. Sagaj — ako pisca tega dodatka ne vara spomin — za podstarosta. Pozneje se je pridružil četici mladih selniških Sokolov še br. Joško Zemljčič, ki je prišel med njih kot učitelj. Pijeteta do teh treh bratov, ki jih že davno krije zemlja, velevala, da se omenijo ob spominih na prva leta selniškega Sokola i njih imena. Končno bodi v tej zvezi izražena zahvala za njuno tiho v Sokolu opravljeno delo še vpokojeni učiteljici, gđc. Franji Konečnikovi, in pa s. Olgji Juvančičevi, šolski upraviteljici na II. mestni dekliški narodni šoli v Mariboru, ki sta s svojo požrtvovalnostjo doprinesli mnogo, da se je v Selnici zakoreninila sokolska misel.

Gospodarske beležke

Naša zunanja trgovina v aprilu. Po uradnih podatkih znaša naš izvoz v mesecu aprilu 395,7 milij. din napram 432,3 milij. v aprilu 1937. To pomeni za letos 30%. Uvoz v aprilu t. l. znaša 432,3 milij. napram 462,6 milij. v aprilu 1937, to je letos 6,5% manj.

50 milijonsko posojilo je odobrila Državna hipotekarna banka primorski banovini in sicer za investicijska dela.

Italija zviša cene pšenici. Centralni odbor za žito v Rimu je sklenil, da se pričnši od 5. junija zvišajo cene pšenice od 125 na 135, odnosno od 140 na 150 lir za 100 kg.

Izvoz naših vin v Nemčijo. V Splitu je natovoril nemški parnik »Milos« 134 tisoč litrov dalmatinskega vina za Nemčijo. To je v zadnjem mesecu že tretja večja pošiljka dalmatinskih vin za Nemčijo.

Konkurzne in poravnalne zadeve. Konkurs, ki je bil razglašen o imovini posestnice Marije Germut v Podvelki, se odpravlja, ker je bila razdeljena vsa masa. — Prisilno poravnavo med Edmund Romihom, trgovcem v Tratah, in njegovimi upniki je okrožno sodišče v Mariboru potrdilo.

Radi boga kapitala je češkoslovaška vlada prepovedala uvoz češkoslovaških bankovcev. Dovoljen je le uvoz kovanecv in bankovcev za 10 in 20 kron do skupnega zneska 300 kron za osebo. To velja tudi za inozemce, ki pridejo v Češkoslovaško.

Iz zadržnega registra. V zadržni register sta bili vpisani dve novi zadrugi: Električna zadruga v Križevcih pri Ljutomeru in Kmečko delavska zadruga v Spodnji Vižingi.

Kaj zahtevajo naše hranilnice. Na običnem zboru Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil v nedeljo, dne 22. maja v Splitu, se je sprejela obširna resolucija, ki ugotavlja med drugim: 1. Da še vedno ni razglašena uredba o hranilnicah, na katero čakajo že leta in leta, kar zelo ovira pravilno delovanje samoupravnih hranilnic. 2. Samoupravne hra-

Politična obzornice

Odkritje komunistične organizacije med beograjskimi dijaki

Skladišče komunističnega propagandnega materiala na beograjski tehnični fakulteti

BEograd, 23. maja. AA. V zvezi s preiskavo na tehnični fakulteti in z odkritjem komunistične organizacije med beograjskimi dijaki, širijo komunistični elementi, ki jim je do tega, da pri vsaki priložnosti sejejo zmedo in nemir, tako ustmeno kakor z letaki glasove, ki niso samo neutemeljeni z dejstvi, temveč so od začetka do konca izmišljeni.

Iz teh vrst se širijo trditve, da je bila kršena avtonomija vseučilišča in da se je baje izvršila nekakšna protizakonitost, ker se je organom oblasti, pristojnim za preiskavo proti komunistom in njihovega delu posrečilo odkriti na tehnični fakulteti skladišče komunističnega materiala.

Razen tega navajajo v istih krogih, da je bila preiskava izvršena v nasprotju z obstoječimi zakonskimi določili, brez navzočnosti drugih državljanov in vseučiliških oblasti. Apelirajo na pošteno in rodoljubno javnost, ker mislijo, da bo premalo informirana nasledla tem izmišljenim in preračunanim ter v duhu komunističnih vodil sestavljenim letakom.

Da bo javnost točno informirana, se poleg komunistične, ki je že izšel o dogodkih na tehnični fakulteti, in glede na te zlonamerne vesti objavlja še naslednje:

Pristojne preiskovalne oblasti, v tem primeru organi uprave mesta Beograda, so v preiskavi ugotovili, da se nahaja eno izmed skladišč nezakonitega komunističnega materiala tudi na tehnični fakulteti v Beogradu. Zato je uprava mesta Beograda v smislu pozitivnih zakonskih določil sklenila izvesti tudi na tehnični fakulteti preiskavo, da najde to nezakonito propagandno komunistično gradivo. Ne glede na to, da gre za zločinsko akcijo, kaznivo po zakonu o zaščiti države, kjer so oblasti dolžne po zakonu čim najodločneje in najhitreje doseči rezultat, je uprava mesta Beograda kljub temu dve uri pred začetkom preiskave same z aktom obvestila dekana tehnične fakultete, kakšen material se nahaja na tehnični fakulteti, in navedla kraje, kje se nahaja. Ta akt je dekan tehnične fakultete v navzočnosti uradnika uprave mesta Beograda sporočil tudi rektorju beograjskega vseučilišča. Šele ko se je to zgodilo, so organi odšli z odlokom na tehnično fakulteto in tamkaj v navzočnosti tajnika tehnične fakultete Voje Markovića, ki ga je dekan tehnične fakultete pooblastil, da v imenu fakultete prisostvuje preiskavi, in inž. Bože Jovanovića, knjižničarja tehnične fakultete ter Dragutina Nikolića, domačina tehnične fakultete, kot prisotnih državljanov, začeli in izvedli preiskavo. Zapisnike o preiskavi so vsi trije podpisali.

Dekan tehnične fakultete je sam prišel okoli polnoči in se osebno prepričal, kakšen material in koliko so ga našli. O vsem tem je nato zopet v navzočnosti uradnikov uprave mesta Beograda telefonsko obvestil rektorja beograjskega vseučilišča.

Vse tendenčne in zlonamerne vesti, da vseučiliške oblasti niso bile informirane o tej preiskavi, torej niso resnične in jih širijo s prozorno komunistično tendenco ravno tisti, ki so krivi, da je do tega prišlo.

Glede na trditve o kršitvi univerzitetne avtonomije, se opozarja na čl. 35 zakona o vseučiliščih, ki pravi, da je visokošolski pouk svoboden, in čl. 206 vseučiliške uredbe, ki pravi, da na univerzi ne sme biti političnih društev. Iz gornjega je razvidno, da ni bila na beograjskem vseučilišču nikdar in pri nobeni priložnosti ogrožena svoboda pouka, temveč so pristojni organi oblasti intervenirali po zakonu in izvršili preiskavo,

nilnice zahtevajo, da se jim vrne pravica za sprejemanje pupilnega denarja, da se v interesu okrepitve državnega kredita vendar končno že reši vprašanje izplačila predvojnih avstro-ogrskih državnih in deželni posojil * kakor tudi vprašanje izplačil vlog naših državljanov pri bivši ogrski poštni hranilnici v Budimpešti.

ko je bilo nedvoumno ugotovljeno, da se vrši na vseučilišču zločinska akcija proti državi, ki je kazniva po pozitivnih zakonih te države. O tem, kakšno je kompromitirajoče gradivo, najdeno v tehnični fakulteti beograjskega vseučilišča, govorita najbolje gradivo samo in zapisnik o preiskavi, podpisan po zastopnikih vseučilišča. Iz tega zapisnika je razvidno, da so pri preiskavi našli več sto glasov osrednjega odbora komunistične stranke Jugoslavije s podpisom »Centralni komite«, več deset elaboratov pod naslovom »Pismo sodruga Ivanova in odgovor sodruga Stalina« s podpisom »Stalin, 11. februarja 1938«, več deset elaboratov pod naslovom »O pomanjkljivosti strankarskega delovanja, o varnostnih ukrepih za likvidacijo trockističnih in drugih dvoličnikov«, več sto propagandnih znamk za »komunistično fronto na Španskem«, več deset brošur pod naslovom »Kozmopolit — S stranko do konca«, celo kopico komunističnih listov in sicer »Rundschau«, »Izvestja«, »Pravda«, »Boliševik«, »Proleter«, več sto raznih letakov s podpisom »Komunistična stranka Jugoslavije«, več sto izvodov elaborata pod naslovom »Izgradnja socializma v sovjetski zvezi in protirevolucionarni trockizem«, sto izvodov elaborata pod naslovom »Troctisti in zionoljenci — izdajalci«, mnogo brošur pod naslovom »V miru je napredek«, o nalogah komunistične stranke v zvezi z imperialističnim pripravljanjem nove svetovne vojne, »Rezultati socialistične izgradnje v SSSR«, »Razredni boj za junij 1935«, »Položaj v državi in naloge komunistične stranke Jugoslavije«, in mnogo drugih elaboratov, letakov in brošur ter knjig, vse natisnjeno v tujini in nezakonito uvoženo k nam.

Na vseučilišču samem so komunistični dijaki razmnožili več tisoč letakov čisto komunistične vsebine. Navajamo samo nekatere, ki so jih našli v več sto izvodi kakor »Miroljubni javnosti«, »Resolucija s sestanka študentov iz Slovenije, Črne gore, Makedonije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine«, elaborati za letak z naslovom »Temeljne naloge zveze komunistične mladine«, letaki z naslovom »Izhodišče političnega delovanja študentov«.

„Češkoslovaški odbor“ v Londonu

LONDON, 24. maja. Tukaj se je ustanovil poseben »Češkoslovaški odbor«, ki ima namen korektno informirati javnost o Češkoslovaški ter prepričati Anglijo, da predstavlja neodvisnost Češkoslovaške življenjski interes Velike Britanije. V odboru so med drugim konservativni poslanci vojvodinja Atholl, Adams, ge-

dentske mladine«, letaki z naslovom »Vsej pošten in demokratični javnosti« itd. Razen tega so našli veliko količino komunističnih elaboratov in letakov ter drugih pisanih navodil, katerih vsebine še ni mogoče objaviti v interesu preiskave. Da je preiskava našla vse to, so ugotovili navzoči vseučiliški organi; to se bere v zapisniku in so oni to podpisali, prav tako kakor tudi to, da so v prostorih društva slušateljev strojne tehnike našli revolver kalibra 9 mm s 14 naboji.

To so torej našli v vseučilišču in oni ki žele napraviti zmedo, imenujejo to znanstveni material in zahtevajo, za takšno delo nekakšno avtonomijo in nedotakljivost. Navzoči vseučiliški organi so najboljšo priče, da niso oblasti pri preiskavi odnesle nobene druge stvari iz vseučilišča in tudi ne uničile, temveč so z vso pozornostjo vrnile v študentovske omare znanstveno gradivo in dela, ki so se našla pri preiskavi. Preiskava sama je doslej ugotovila, da je na beograjskem vseučilišču organiziranih več komunističnih forumov.

V zvezi s to preiskavo so doslej aretirali 22 članov in funkcionarjev raznih nezakonitih komunističnih forumov. Vsi glasovi, da se z aretiranimi dijaki ne postopa spodobno, so neresnični in so samo eden izmed detajlov v celi vrsti neresnic, ki jih širijo komunisti na podlagi komunističnih navodil o zadržanju njihovih članov pred policijo in na sodišču. Ves material, ki so ga našli pri preiskavi, in rezultati preiskave, ki je odkrila destruktivno in zločinsko delovanje komunistov, bodo predmet javne sodne razprave in se bo pri tej priložnosti javnost točno seznanila, do katere meje in kam je vodilo kakšno delovanje na beograjskem vseučilišču. Javnost naj ve tudi to, da zlonamerne vesti, ki jih širijo, in letaki, ki jih nezakonito tiskajo in širijo baje za varstvo univerze, niso ničesar drugega, kakor po komunističnih navodilih organizirana akcija za ustvarjanje zmede pri dobro misleči javnosti. S tem informiramo vso javnost točno, da ne bo nasledla takšnim in podobnim komunističnim provokacijam.

Kulturne beležke

II. mednarodni kongres za upodabljanje umetnost bo letos poleti predvidoma v Amsterdamu. Za ta kongres je podpisan prejel častno povabilo oficijelnega zastopnika za Jugoslavijo, kar je bil preteklo poletje tudi za I. kongres v Parizu. Lanski kongres se je vršil v znatni meri v obravnavanju najbolj perečih socialnih vprašanj umetništva po vsem svetu in to zlasti v zvezi z lansko mednarodno razstavo v Parizu. Letošnji pa bo na podlagi lanskih zaključkov bolj podčrtaval smoter upodabljanja umetnosti iz splošno kulturnih vidikov. Kdor od jugoslovanskih umetnikov se podrobno zanima za lanski kongres in ako kdo morda želi fluidirati kako važno poročilo za prihodnji kongres, o katerem bo podpisani po končanem kongresu izčrpno poročal, naj se obrne na podpisana. — Prof. Francè Kralj.

Ljutomerske novice

Pobegnil je iz naše države Volf Högnmann iz Ljutomera, absolviran trgovski akademik. Za prehod meje si je iz-

bral Muro, ki jo je pri Apačah preplaval. Na naši strani je pustil samo obleko.

Za internat Franje Tavčarjeve je darovalo ljutomersko Kolo jugoslovenskih sester 100 din.

Delo ljutomerskih Kolašic. Te dni je bil občni zbor ljutomerskih Kolašic. Kolo je priredilo božičnico za revno deco, pri kateri je bilo z obliko in obutvijo obdarovanih 200 otrok. Zelo hvaležno je bilo vzdrževanje šolske kuhinje v narodni šoli. Občni zbor je počastil spomin Franje Tavčarjeve z obdarovanjem 23 revnih žena. Novemu odboru načeluje zašlusna ga. Ana dr. Stanjkova.

Letošnji spored sokolskih telovadnih nastopov se otvori z nastopom pri Sv. Juriju ob Ščavnici 26. t. m., ki je obenem združen z 10letnico obstoja čete.

Iz Gornje Radgone

K Sv. Juriju ob Ščavnici, kjer bo na Križovo popoldne javni telovadni nastop sokolskih čet Sv. Jurij, Sv. Duh in Mala Nedelja, vozi avtobus po znižani ceni izpred gostilne pri pošti na Spodnjem grisu ob 13. uri. Vrnitev po dogovoru.

Mariborske in okoliške novice

„Konzul“ Klaus bode danes izpustili!

Ker je bolan...

Ze dva meseca se nahaja »konzul« Edgar Klaus v policijskih zaporih v Ključavničarski ulici, kjer čaka svoje nadaljnje usode. Mariborska policija je razposlala na vsa večja policijska ravnanstva vprašanje, če je imela kedaj s »konzulom« Klausom opravka. Kakor smo že poročali, je doslej odgovorilo le policijsko ravnanstvo v Rigi, dočim ostali še niso odgovorili. »Konzul« Klaus si je v policijskih zaporih krajšal čas s pisanjem raznih črtic in povestic ter je užival hra-

no, ki so mu jo dali kakor drugim jetnikom. Včeraj je »konzul« Klaus nenadoma zaprosil, naj ga obišče zdravnik, češ da je bolan. Zdravnik, ki ga je preiskal, je ugotovil, da je »konzul« Klaus zares bolan, radi česar se je mariborska policija odločila, da ga iz zdravstvenih razlogov izpusti na svobodo, in sicer v teku današnjega dne. Preiskava proti Klausu se seveda nadaljuje in bo moral tudi vnaprej biti na razpolago policiji.

Člani Rožetove zadruge oškodovani za tričetr milijonov dinarjev!

Poziv okrožnega sodišča oškodovancem

Afera Privredne zadruge, oziroma »ravnatelj« omenjene zadruge Josipa Rožeta zavzema iz dneva v dan vse večji obseg. V zvezi s to afero so oblastva že aretirala 7 oseb, ki so osumljene, da so zagrešile kazenska dejanja. Vso preiskavo vrši sedaj preiskovalni sodnik pri mariborskem okrožnem sodišču in se zdi, da je afera Privredne zadruge ena največjih v zadnjem času v Mariboru. Kolikor se je doslej moglo ugotoviti, so bili zadrugarji omenjene zadruge oškodovani za 750.000 dinarjev, vendar so oblastva mnenja, da je škoda, ki jo trpijo posamezni zadrugarji, še večja. Da bi se ugotovilo, koliko članov je imela Privredna zadruga in koliko so posamezni

člani vplačali, je okrožno sodišče po predlogu državnega tožilstva izdal sledeči poziv: »Vsi oškodovanci „Glavne privredne zadruge“ r. z. z. o. z. Maribor, Tattenbachova ul. 2/I se pozivajo, da se takoj prijavijo najbližji orožniški postaji ali policiji ter naj priglasi svojo škodo. Stranke naj navedejo, ali so pristopile h Glavni privredni zadrugi neposredno oziroma ali so bile prevzete od kake druge sorodne zavarovalne družbe. Stranke naj navedejo, koliko so izplačale na pristopnini, na premijah in drugih stroških, ter naj svoja izplačila eventualno podkrepijo z odrezki poštinih nakaznic. — Okrožno sodišče v Mariboru, odd. IX.«

Lep življenjski jubilej vzorne žene

75-letnico življenja praznuje danes ga. Ivana Sila, vdova po učitelju Luki Sila. Doma je iz Povirja na Krasu ter je živela s svojim možem kot žena in učiteljica ročnih del v Povirju, Rodiku, Storjah in na Vojšičici. Po moževi vpokojitvi je živela do vojne z Italijo v Gorici in nato v Ljubljani, ker je l. 1923 udovela. Svojemu možu je vzgojila štiri sinove v jugoslovanskem duhu, ki so vsi po raznih službah v Jugoslaviji. Sedaj živi že več let pri svojem sinu profesorju in pri svojih vnukih v Mariboru še vedno duševno in telesno čila. Vrli slovenski ženi in zgledni, plemenito dobri materi ob njenem današnjem življenjskem jubileju iskrene čestitke!

Pogovor

— Na praznik Vnebohoda se dvignem v sončne višave.

— Mogoče celo z letalom do nebesnih vrat?

— Zaenkrat samo z nahrbtnikom na pohorske vrhove. In ti?

— Naravnost v Narodni dom k proslavi 50letnice moške podružnice sv. Cirila in Metoda.

— Ta družba je zgradila tisto lepo šolo v Gradišču.

— In še mnogo drugih ob slovenski jezikovni meji. Vzemimo s svojimi podružnicami deli vsako leto obilne božične darove naši revni obmejni deci. Prav posebno skrb pa polaga na narodno vzgojo. Dobra knjiga ji je sredstvo.

— Mariborska podružnica se torej lahko ponaša s polstoletnim delom za narodno stvar. To je vsega priznanja vredno. Prijatelj, tudi jaz pridem k tej proslavi in preložim svoj izlet na prihodnjo nedeljo. Ne bo mi prav nič škodovalo, če žrtvujem par požirkov za vstopnino.

— Obvezne vstopnine ni, sicer pa lahko prostovoljno »mal' položiš dar domu na oltar«.

— To se razume.

— Na svidenje v Narodnem domu!

26. maj

Nekako v sredi starega mestnega pokopališča stoji velik spomenik z nadpisom:

ANTON TOMŠIČ

rodil se v 26. maja 1842. l. v Dednem dolu na Dolenjskem, umrl v Mariboru 26. maja 1871. l.

K temu spomeniku vabi dolžnost sodobnih čestilcev velikega pokojnika na praznik Vnebohoda ob 9. dop. Ne gre samo za slavo, marveč za izraz skupne pietete in hvaležnosti predhodnika osvobojenja Slovencev na potu do Jugoslavije.

Tako zbrane častilce naj bi spodnji napis opozoril, da so ta Tomšičev spomenik postavili njegovi tedanji čestilci, nas pa da čaka še večja naloga. Še poldrugo leto in edino ta spomenik ostane na opuščnem za javni park namenjenem pokopališču. S koncem pokopališča pa bo tudi konec tega spomenika kot nagrobnik, ker mora postati javni zgodovinski spomenik! S tem v zvezi mora dobiti drugo obliko tudi grob.

zopet poldrugo leto pozneje pa stojimo ob stoletnici Tomšičevega rojstva. Že med tem pa tudi grob sam kliče po stalni oskrbi!

26. maj naj pokaže, koliko ima Tomšič sodobnih čestilcev in kje še razen v Mariboru. Narodna dolžnost sama pa mora od tega dne dalje presegati njih pravo število. K dolžnostnem številu spadajo tudi v Mariboru živeči dolenjski rojaki, za katere naj ta praznik postane početak zdavnja zaželenje organizacije vseh v Mariboru in okolici živčih Dolenjcev.

Ta, na nikakšen program vezana, čisto osebno mišljena pietetna počastitev v cvetočem maju naj poživi čut pietete sploh do naših pozabljenih rajnih tudi na ostalih pokopališčih!

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri, v sredo, 25. maja postopno zboljšanje vremena.

Iz poštne službe. Premješčen je k pošti Šmarje pri Jelšah Jerko Korenini, doslej pri pošti v Marenbergu.

Strelci zbor! V nedeljo dne 29. t. m. bo svečana otvoritev letošnje strelske sezone na strelišču v Radvanju. Strelci se bomo z drugimi nacionalnimi organizacijami korporativno udeležili svečane otvoritve. Zbirališče strelcev bo na Trgu svobode v nedeljo 29. t. m. ob pol 8. uri zjutraj, odkoder očka poverka z vojaško godbo na čelu na garnizijsko stre-

lišče v Radvanju. Strelske družine naj pridejo ta dan na Trg svobode z državnimi zastavami. Istega dne bo ob pol 10. uri občni zbor strelskega okrožja, ki naj se ga sigurno udeležijo delegati strelskih družin. Strelci v nedeljo na plan!

Zveza kulturnih društev v Mariboru poziva včlanjena društva iz Maribora in bližnje okolice, da se polnoštevilno udeležijo proslave 50letnice mariborske moške podružnice CMD v četrtek 26. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Oddolžimo se naši najstarejši narodno-obrambni organizaciji za njeno polstoletno delo v prid naroda in domovine!

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru.

Na letnem telovadišču bo v nedeljo dne 29. maja popoldne ob 3. uri telovadni nastop Sokolskega društva Maribor matica. Oskrbite si vstopnice v predprodaji!

Za izlet v Slovenske gorice, ki ga prireja Putnik z modernim avtokarom na praznik dne 26. maja se sprejemajo prijave le do srede popoldne. Vožnja po najlepših predelih naših Slovenskih goric le Din 50.— Odhod ob 8. uri izpred Putnika.

Letošnji telovadni nastop matičnega sokolskega društva bo v nedeljo, dne 29. maja na letnem telovadišču. V včerajšnjem oglasu je tiskarski škrat izpačil datum.

Brivski frizerski pomočniki(ice) se vabijo na članski sestanek, ki se vrši 24. maja ob 20. uri v Delavski zbornici, Sodna ulica 9. Ker je dnevni red važen, je udeležba obvezna.

Gasilska četa Sv. Miklavž na Dravskem polju priredi dne 3. julija veliko tombolo. Naprošajo se okoliška društva, da na ta dan ne prirejajo nobenih prireditvev.

Sokol Maribor I. ima dne 12. junija javni nastop ter razvije prapora za deco, na kar opozarjamo ostala društva. Zdravo! Uprava.

Nacionalnemu Mariboru. Proslava 50letnice moške podružnice CMD v Mariboru. Na praznik Vnebohoda 26. maja t. l. bo v veliki dvorani Narodnega doma slavnostna matineja. Na programu so razven zgodovinskega pregleda o polstoletnem delovanju izbrane pevske in godbene točke. Sodelujejo: pevski zbor »Drave«, septet bratov Živkov, mladina

Težke uče ob naši severni meji!

V soboto dne 21. maja so se razgrnili težki oblaki, ki so več dni oklepali s svojo kopreno Pohorje in Kozjak. Nekaj dni je rosilo in namakalo suho žejno zemljo. Naš človek je z hvaležnostjo povzdignil svoj pogled proti nebu, saj je vedel: Poljana bo lepo rastla. Gledal je v duhu na svoj pridelek. Zasijalo je zlato majsko sonce, moder nebesni obok nad našo lepo pokrajino. — Toda to je bil le mir pred nesrečo. Kmalu so zapihale male sapice, ki so nosile po nebu oblačke, zatem so se na obzorju dvignili črni oblaki, in nebo je bilo zakrito kakor v trenutku v črne oblake. Grom, blisk, strela. Odmevalo je težko in votlo od naših gor. Lilo je kakor iz škafe. To je sodni dan, so pravili stari očanci. Najstarejši prebivalci ne pominjajo tako groznega dne v Selniški občini.

Bil je prelom oblakov. Vsi naši potoki, ki teko k Sv. Ožbaltu po Čemenički grabi, Šturmovi grabi, na potu k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, Selniška Volmeierjeva dolina, Bistriški dol, Škojov dol, vsi mali žuboreči potočki so narastli v hudournike, ki so trgali zemljo, prožili plazove

Kino Union. Danes dunajska veseligrada »Najsrečnejši zakon sveta« Marija Andergast, Hans Moser, Leo Slezak.

Narodna gledališča

Torek, 24. maja, ob 20. uri: »Sreča d. d.« Red B.

Sreda, 25. maja: Zaprt.

Četrtek, 26. maja ob 20. uri: »Pod to goro zeleno«. Znižane cene. Zadnjič.

Praznik v mariborskem gledališču. Vsem, katerim se je češka opereta »Pod to goro zeleno« tako priljubila, da se je v letošnji sezoni tolikokrat vprizorila in vselej polnim uspehom, se nudi na praznik Vnebohoda zvečer prilika, da se od svoje ljubljene poslovljo, kar jim olajšujejo tudi znižane cene.

ski orkester realne gimnazije, gđ. Sonja Škapinova, gg. Faganelli, C. Cvetko ter Zvko Devidé. Pestr spored zaključijo Mirkova slavnostna kantata »Blagovestnikom«. Vstopnine ni. Rodoljubni Maribor bo v četrtek dopoldne z rekordnim posetom matineje javno izpričal, da zna ceniti polstoletno narodno-obrambno in kulturno delo organizacije.

Kaj izgubljajo Mariborčani. Se z nam v mesecu aprilu 1938 pri predstojništvu mestne policije v Mariboru oddanih in prijavljenih najdenih predmetov: 1 moški klobuk, 1 krava, 1 ženska ročna torbica, 1 otroška ročna torbica, 1 viničarska knjižica na ime Krič Leopold, 1 moški klobuk, 1 zapesna ženska ura, 1 ženska ročna torbica z žel. leg. na ime Polančič, 1 stara aktovka, sadna drevesa, 1 moški dežnik, 1 delavska knjiga na ime Šantl, 1 ženski dežnik, 9,25 din v gotovini, 1 usnjata denarnica z 25 din in ulani, 1 ženska ročna torbica z 134,50 din, 1 kolo avtomobila, 1 moški slamnati klobuk, 1 par moških rjavih usnatih rokavic, 1 stara aktovka z jabolki, 1 pes foxterier, 1 listnica, 1 denarnica z 16 din, 1 lesen tram, 100 din v gotovini, 1 ženska ročna torbica, 1 sesalka za kolo.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu in Savostova lekarna na Kralja Petra trgu.

— to niso bili hudourniki, ampak deroče reke. Ljudje so plakali, ko so gledali, kako jim voda odnaša plodno zemljo. Po neurju je bilo videti na polju fižol, krompir, seme vsajeno v zemljo je ležalo in plavalo v jarkih. Naši mostovi so poškodovani. Kako bo naš mejaš vozil svoje potrebe iz doline na mejne vrhove. Edino upanje nam je, da nam priskoči na pomoč kraljevska banska uprava, da vsaj za silo uredimo razrite ceste in pokvarjene mostove.

Voda je preplavila polja in travnike in nanosila nanj polno peska, kamenja in gramoza. Les, hlodi, kurivo, kar so z muko in težavo spravljali s hribov v dolino, je voda skoraj vse odplavila. Nemogoče je bilo reševati plavajoči les. Vsak poizkus reševanja bi lahko imel za posledico nesrečo. Mostovi so bili zadelani z lesom. Ljudje so z nadčloveškimi napori reševali, kjer je bilo mogoče in čistili strugo. V veliki nevarnosti je bil državni most pri Šturmu, preko katerega vodi banovinska cesta. Le malo je tudi manjkalo, da ni odneslo najmočnejšega Volmajerjevega velikega broda.

Sportno gibanje

Kdo je uganil?

Za zadnje kolo našega nagradnega tekmovanja je vladalo ogromno zanimanje, kar dokazuje število poslanih kuponov, ki smo jih tokrat prejeli 1069. Tudi tokrat ni nihče uganil vseh treh rezultatov. Bilo je nekaj kuponov, na katerih je bil zabeležen, po en točen rezultat, značilno pa je, da noben tekmovalac ni zadel dveh točnih rezultatov. Razmerje glasov je bilo tokrat naslednje: Za zmago SK Železničarja je bilo 785 glasov, za zmago ISSK Maribora 247, za neodločen rezultat pa 37. Zmago Čakovaškega SK je predvidelo 852 tekmovalcev, 104 je bilo za zmago SK Hermesa, 113 pa za neodločen rezultat. Za zmago SK Celja je bilo 512 tekmovalcev, 491 je bilo za zmago SK Kranja, 69 pa je predvidelo neodločen rezultat.

Pri določevanju nagrad smo vzeli v poštev tekmovalce, ki so predvidevali vsaj približne rezultate, to se pravi, ki so bili za zmago SK Železničarja, za zmago ČSK in za neodločen rezultat tekme SK Celje:SK Kranj. Žreb je določil takole:

Prvo nagrado: Nakaznico za enodnevni brezplačen izlet v Gradec, darilo Putnika, Maribor, Trg svobode, prejme Mario Radolič, dijak, Maribor, Tattenbachova ulica 24. Radolič je predvidel naslednje rezultate: SK Železničar:ISSK Maribor 4:3, ČSK:SK Hermes 2:1, SK Celje:SK Kranj 1:1.

Drugo: Praktično darilo trdnice J. Trpin, manufakturna in tekstilna trgovina, Maribor, Vetrinjska ulica, dobi Edvard Kovačič, ličar državnih železnic, Maribor, Dr. Turnerjeva ulica 41. Njegova napoved se je zgledala: SK Železničar:ISSK Maribor 3:1, ČSK:Hermes 3:2, SK Celje:SK Kranj 1:1.

Tretje: Garnitura namiznega tenisa, darilo sportne trgovine in mehanične delavnice Bogomir Divjak, Maribor, Tattenbachova ulica, prejme Bogomir Derbiš, dijak, Maribor, Koseskega ulica 119. Derbiš je predvidel naslednje rezultate: SK Železničar:ISSK Maribor 3:1, ČSK:Hermes 4:2, SK Celje:SK Kranj 2:2.

Navedeni nagradenci naj se javijo v našem uredništvu pri sportnem referentu našega lista g. M. Korenu, kjer prejmejo nagrade, oziroma nakazila.

Krasen uspeh jugoslovenskega tenisa. V Zagrebu se je včeraj končal teniški dvboj med Jugoslavijo in Anglijo za Davisov pokal, ki se je končal s krasno zmago Jugoslavije v razmerju 5:0. S to zmago se je Jugoslavija kvalificirala v naslednje kolo, in sicer je naslednji nasprotnik Švedska, ki je v Štokholmu zmagala nad Švicco 4:1. Tekma med Jugoslavijo in Švedsko bo 27., 28. in 29. maja v Zagrebu. Če bi zmagali še v tej tekmi, dobimo za naslednjega nasprotnika Indijo.

Srednješolski medmestni lahkoatletski miting bo v nedeljo 29. maja v Ljubljani.

in sicer bodo pomerili svoje moči dijaki mariborskih gimnazij in dijaki realne gimnazije v Ljubljani.

SK Železničar:Čakovački SK. Na praznik 26. maja gostuje enajstotica ČSK v Mariboru, kjer bo na stadionu SK Železničarja odigrala svojo poslednjo prvenstveno tekmo s SK Železničarjem. ISSK Maribor pa bo potoval v Kranj, kjer nastopi proti SK Kranju v prvenstveni tekmi.

Ptujske novice

Manifestantna proslava 30letnice ptujskega Sokola. Ptujski Sokol je veličastno proslavil 30letnico svojega obstoja. Že na predvečer se je na obširnem Tyrševem trgu vršila lepo uspela slavnostna akademija, ki jo je posetilo sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo v častnem številu. V nedeljo pa se je po ptujskih mestnih ulicah razvila mogočna in pestra povorka zbranega sokolstva, ki ga je na cestah zbrano občinstvo burno pozdravljalo ter ga obsipavalo s cvetjem in zelenjem. Na čelu povorke je jездila konjenica, zatem so sledili prapori ptujskih in okoliških sokolskih edinic. Središka sokolska godba, znana iz vseh dosedanjih sokolskih nastopov, člani, članice, naraščaj, deca ter številni člani in članice v civilu so izpolnili veličastno povorko. Stik povorke je bil na Tyrševem trgu, kjer je zbrane Sokole in narodno občinstvo v toplo zajetih in zanosnih besedah pozdravil starosta ptujskega Sokola br. dr. Šalamun. V svojem z nacionalno miselnostjo prepojenem nagovoru je br. starosta povdarjal potrebo složnega narodnoobrambnega dela, ki je danes potrebnejše nego pred 30 leti. Popoldne je bil na letnem telovadišču v Ljudskem vrtu javen telovadni nastop, ki je živo izpričal tesno povezanost ter žilavo vztrajnost ptujskih Sokolov.

Poljske novice

Incident je bil oni dan v dveh tuk. gostilnah. Možanec, ki sploh ni naš državljan, je sitnaril z nekim vzklikom in so ga krepke pesti postavile na hladno. Potem je imel še z orožniki opravka. Stopimo na rep sitnarskim vzklikanjem!

Poljske novice

Tudi naš Sokol je izvedel na določen dan dan pripravljenosti. Zbranim pripadnikom je brat starosta na kratko obrazložil pomen dneva. V celoti zamišljenega sporeda zaradi deževnega vremena ni bilo mogoče izvesti. — Vsi oddelki, ki so v zimskem času zaradi pomanjkanja strehe počivali, so pričeli z redno telovadbo na prostem ter se pridno vežbajo in pripravljajo za letni nastop.

Širite „Večernik“

Čedno blago za dečve

v novih vzorcih prinaša

Tekstilana Büdefeldt

Maribor, Gosposka 14.

Razno

LEŽALNI STOLI
od din 48.— naprej pri tvrdki »Obnova« F. Novak. Jurčičeva 6. 3102

ŽGANO APNO
vagonске količine naročite pri Kmetijski družbi. Melje 12, telefon št. 20-83. 3114

Kupim

Kupim dobro ohranjen **OTROŠKI SPORTNI VOZIČEK.**
Naslov v upravi. 3113

Prodaj

NOVA KUHINJSKA OPREMA
poceni naprodati. Vprašati Studenci, Radvanjska c. 50. 3108

Stanovanje

SPREJMEM GOSPODA V VSO OSKRBO.
tudi na samo, dobro domačo hrano. Meljska c. 29, Maribor. 3118

DVE SOBI IN KUHINJO takoj oddam. Glavni trg 4, trgovina. 3115

Stanovanje išče

STANOVANJE, EV. TUDI CELO OSKRBO
iščeta za 1. junij dva tkalca. Najraje v Melju ali kje v bližini. Ponudbe z navedbo cene poslati na upravo »Večernika« pod šifro »Sama in čisto«. 3106

Službo dobi

MIZARKEGA POMOČNIKA
z lastnim skobelnikom sprejem. Kupim tudi rabljen skobelnik in kuhinjski štedilnik. Prodaj kuhinjsko kredenco. Mizarstvo. Gregorčičeva 8. 3115

Službo išče

DAMSKI IN MOŠKI FRIZER.
dober delavec, išče službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Frizer«. 2117

Zgubljeno

ZGUBILA SEM ZLAT KRIZEC
z rubinom od Radvanjske 9 skozi Kettejevo na Betnavsko cesto do trgovine Slavinec. Najditelj ga naj proti nagradi 100 din vrne na stražnico IV. Kralja Petra trg. 3111

Obička!!

Ali se bo dala zopet popraviti? Pa Vaša dosmrtna obleka, Vaša koža, ali nje ne kvarijo razna slaba mila in kreme? Poskušajte Solea milo in kremo, ki krepi hormonsko delovanje Vaše kože, da postane zopet kakor nova.

SOLEA
Milo in krema

Zahvala

Za vse izraze iskrenega sočutja ob priliki težke izgube naše nepozabne matere, gospe

Terezije Kodela

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo krščanski ženski zvezi, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter vsem, ki so blago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti. Maribor, dne 24. maja 1938.

Žalujoči ostali.

Zahvala

V globoki žalosti, ki nas je zadela ob priliki prerane izgube našega dobrega soproga in očeta

Ivana Dolenc-a

žand. narednika v. p.

se tem potom najlepše zahvaljujemo za vse izraze sočutja in poklonjeno cvetje.

Rodbine Dolenc, Berec.

Lenka

»Slab študent, ki vsak teden ne pošlje niti za groš niti!« mu je večkrat dejal stric župnik, kadar je bil Špina pri njem na počitnicah. Zdaj je vneto izpolnjeval pokojnikove besede in se poizkušal v šivanju in popravilni na franku, toda kljub trudu in prizadevanju se mu ni posrečilo dati mu nekdanih sijaj. Čemu je tako postopal, čemu se je toliko brigal za svojo zunanost za mladi filozof, o katerem bi doslej mislili, da nagiblje k ciniški šoli? To tajnost je hranil globoko v srcu, gospodična Elis pa je ugibala.

Minila sta dva dneva. Nekaj slušateljcev, med njimi Vavrena in Fribort, so poklicali k rektorju, kjer so se zagovarjali radi zadnjega viharja. Rektor je dejal, da profesor verouka ne prestopi praga, dokler ne dobi poštenega in primernega zadoščenja.

Preden pa je bilo vse pri kraju, je napočil zadnji dan aprila.

Pozno popoldne je odhajal Vavrena od ure. Še med vrati je klicala gospa Ronbinkova za njim:

»Gospod Vavrena!«

Vrnil se je.

»Skoro bi pozabila. Prosim vas, kadar bo mož zraven, ako bi govorili raje nemški, ali pa vsaj kot navadno, ne hoch-böhmisch. Teh novih besed ne sliši rad. Noče tega razumeti. Misli, da je vse to nalašč — novotarija.«

Vavrena je zardel do ušes, pa se je samo nasmehnil in se poklonil ter odšel, ne da bi spregovoril. Ni mogel, in ako bi, bi gotovo osorno.

Vsa jeza ga je minila v veži, kjer je srečal Lenčko, ki se je vračala z vrta.

Vsa zardela je bila in obraz se ji je zjasnil, ko je videla odhajajočega študenta.

»Gospodična Lenka, nekaj vam moram povedati,« je naglo dejal in se previdno ozrl, se sklonil k njej in ji nekaj zašepetal. Ko je dvignila glavo, ga že ni bilo več.

Stala je trenutek tiho in gledala za njim kot da bi čakala pojasnila. Toda koraki so utihnili. Zdramila se je in stekla hitro v sobo.

Bila je vesela kot še nikoli, kar zaplesala in zavriskala bi.

Dokler je bil Špini stric župnik živ, je bilo dobro. Toda dobitnik je umrl in študentu brez staršev, brez prijateljev in brez premoženja ni kazalo drugega, kakor da se s poučevanjem po hišah preživlja. Pravkar se je vrnil pozno popoldne »od ure« in se že lotil pipe, da si pri knjigi zapuha, kar se pri priprtih vratih naglo ustavi. Čutil je, da mu je zastala sapa in so se mu kolena zašibila. Niti za cekin bi v tem trenutku ne spravil iz sebe besedo.

Oči so mu nepremično zrle skozi špranjo v sobo gospodične Elis, kjer se je nenadoma začul jasen, zvonek glasek in filozofa tako preplašil.

Zagledal je tam gospodarjevo Marienko, svežo kot cvet v rosi, okroglega veselega lica. Bila je »kar tako«, po domače oblečena; bel predpasnik, kratko krilce in nizki čevljički so ji izvrstno pristojali.

»Prišla sem kar tako za trenutek. Gospodov filozofov ni doma —«

»So na urah,« je odgovorila gospodična Elis nevede, da se je Špino vrnil.

»Ni mi dalo; mislila sem, vi gospodična Elis pač najbolj veste —«

»Kaj pa Marinka?«

»Pravijo, da bodo majales — o to bi bilo veselja!«

Filozof je videl, da je Starinka kakor majhen otrok zaploskala in oči so ji zaigrale.

Kako je bila lepa, dražestna!

Zdaj bi lahko stopil in prilika po kateri je tako hrepenel, se mu je kar sama ponujala. Lahko bi ji povedal in si pridobil njeno hvaležnost, toda bilo je prav tako kot vedno. Ni imel korajže. Neskončno rad bi spregovoril z njo, toda kako pričeti? Bila je vesela, razposajena pa se je bal, da ga morda ne odpravi z dovtipom. Kolikokrat je že skoraj odprl usta, da prične govoriti, toda vedno se mu je zateknilo. Zdaj bi lahko imenitno začel. Vprašala je, stopi tja, odgovori. — Srce mu je bilo — moj Bog, ali naj se ji postavi v obličje v obličje, ali naj gleda v te jasne, poredne oči? Toda enkrat mora biti — samo trenutek še — kaj odgovori gospodična Elis.

(Dalje.)